

Виступ Ірини Ставчук на нараді Конвенції ООН про транскордонне забруднення повітря

1. Масштабна російська агресія в Україні, яку підтримує Республіка Білорусь, створила багато екологічних ризиків, які посилюються та загрожують збільшенням кількості жертв серед населення. Війна вже забрала тисячі життів, у тому числі дітей, серйозно завдала шкоди економіці, інфраструктурі, навколишньому середовищу та природній спадщині України. Війна має безпосередній екологічний вплив на повітря інших країн. Причиною є обстріли наших нафтобаз, хімічних заводів та інших промислових об'єктів – все це провокує ситуацію хімічної небезпеки.
2. Незважаючи на воєнний стан, Міндовкілля підготувало щорічний звіт про викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря відповідно до протоколу Спільної програми моніторингу та оцінки передачі забруднюючих речовин на великі відстані в Європі (ЄМЕП). Документ своєчасно надіслано до керівного органу ЄМЕП та опубліковано на офіційному веб-сайті.
3. При цьому експерти вже намагаються спрогнозувати, якими будуть викиди на поточний рік. Ворожі снаряди, які щодня потрапляють в нашу критичну інфраструктуру та будинки, спричиняють значні пожежі. Російська армія використовує важке вогнеметне озброєння та запалювальні фосфорні бомби. Це призводить до масштабних руйнувань інфраструктури, знищення природних екосистем та до значного забруднення повітря.
4. За попередніми оцінками, обсяги викидів забруднюючих речовин під час бойових дій на території України в атмосферне повітря можна прирівняти до річних викидів великого металургійного підприємства.
5. Забруднене повітря не має державних кордонів: викиди в атмосферу, викликані російською військовою агресією на нашій території, переносяться і впливають на територію інших держав.
6. Враховуючи складну ситуацію, пов'язану зі збройною агресією Російської Федерації проти нашої країни, враховуючи шкоду довкіллю у зв'язку з бойовими діями і, як наслідок, створення екологічних загроз, Мінприроди розпочало збір інформації про стан довкілля та екологічні злочини, а також розроблено технічні вимоги до нового функціонального модуля Єдиної екологічної платформи «Екосистема» - ЕкоЗагроза. Модуль передбачає форму для фіксації екологічних злочинів, обробки інформації, передачі до відповідних державних органів.
7. Сьогодні кожна країна світу має докласти всіх зусиль, щоб зупинити вторгнення в Україну, яке може призвести до глобальної екологічної та гуманітарної катастрофи.

8. У статті 26 Віденської конвенції про право міжнародних договорів (1969 р.) кожен чинний договір є обов'язковим для всіх його сторін і повинен виконуватися ними сумлінно. Російська Федерація серйозно порушує свої зобов'язання за міжнародними договорами включаючи Статут ООН. Вторгнення Росії підриває усі основи міжнародного правового порядку. Вищезазначені дії унеможливають досягнення мети Конвенції про транскордонне забруднення повітря на великі відстані та виконання її задач.

9. Уряд України проводитиме подальші консультації із заінтересованими Договірними Сторонами для вивчення всіх варіантів притягнення до відповідальності країни агресора з повним використанням існуючих механізмів Віденської конвенції.